

Minke Booij en Roos Brouwer over meiden- en vrouwenvoetbal

Van gesloten bolwerk naar open netwerk

Eén op de acht voetballende KNVB-leden is vrouw. Toch hebben nog relatief veel verenigingen een uitdaging om meiden- en vrouwenvoetbal goed in te bedden. De KNVB zal in de komende tijd proactief beleid uitzetten om deze verenigingen nog beter te kunnen ondersteunen. Minke Booij (Manager Vrouwenvoetbal) en Roos Brouwer (Medewerker Voetbalontwikkeling) vertellen erover.

Wat is er de afgelopen tien jaar allemaal al niet veranderd in het Nederlandse vrouwenvoetbal? Steeds meer meiden vinden de weg naar verenigingen. Geen andere sport groeit onder meisjes en vrouwen zo hard als voetbal. Kijken we wat verder terug in het verleden heeft vrouwenvoetbal zich ontwikkeld van een curiosum tot een bloeiende en algemeen geaccepteerde tak van sport. Met als uithangbord het Nederlands vrouwenelftal dat op weg is aansluiting te vinden bij de internationale top. Toch valt er nog veel te winnen. Vooral kleinere clubs hebben nog weleens moeite om het meisje een goede plek te geven binnen een omgeving die van oudsher meer op mannen is gericht.

Verankeren

Minke Booij: 'Toen ik begon bij de KNVB in deze functie, was mijn opdracht het vrouwenvoetbal zowel aan de top als in de breedte te versterken. Aan de top betekent dat vrij simpel: nog betere prestaties leveren. In de breedte houdt

dat in dat we een sport willen bieden die groot en sterk is, en daarnaast een goede voetbalpiramide biedt die meiden en vrouwen in staat stelt de sport op hun eigen niveau te beoefenen. In het mannenvoetbal is het landschap vrij overzichtelijk. Een jongen die goed is, weet hoe de route verloopt waarlangs hij zijn top kan bereiken. Voor meiden is dat veelal anders. Blink je uit bij je dorpsclub, is het nog maar de vraag of die club jou kan faciliteren op weg naar een hoger niveau. En kan dat niet, bij welke club lukt dat dan wel? De afgelopen tien jaar is hoog ingezet door de KNVB om dit traject te verbeteren en aan mij de opdracht om de sport nog breder en sterker te verankeren voor meiden en vrouwen.'

jongens in een aantal gevallen rond hun zestiende afhaken bij voetbal, is dat bij meiden vroeger het geval. In sommige situaties vinden zij niet de plek die ze nodig hebben bij een club. Recreatief ingestelde meiden vinden niet voldoende leeftijdgenoten om mee samen te kunnen spelen waardoor ze tussen de jongens terechtkomen. Meiden die prestatiever zijn ingesteld, willen misschien juist graag tussen de jongens voetballen maar dat ziet niet elke club zitten. In een aantal gevallen horen we dat meiden ermee ophouden omdat de trainer niet aansluit bij hun belevingswereld. Voorts is het lastig om te allen tijde een competitie op het juiste niveau aan te bieden, simpelweg omdat er met ca. 153.000 voetballende vrouwen minder te selecteren is dan met de ca. 1 miljoen voetballende mannen. Het is voor clubs vaak niet eenvoudig om ieder voetballend meisje een juiste plaats te bieden.'

Minke Booij: 'Drieduizend voetbalverenigingen in Nederland, tegenover

Foto's: KNVB Media

Als zich problemen voordoen om meidenvoetbal een plek te geven, waar zit hem dat dan voornamelijk in?

Roos Brouwer: 'Waar je ziet dat

driehonderd hockeyclubs. Als je dan bedenkt dat het aantal hockeyende en voetballende meiden ongeveer even groot is, betekent dit dus dat in het voetballandschap die meiden veel meer verspreid zitten. Toch moeten die allemaal een goede plek bij de clubs vinden en moet er een logische en zichtbare lijn zijn naar de top. Daarbij is het belangrijk dat zij integraal onderdeel uitmaken van de club. Juist omdat vrouwen in een club veel kunnen toevoegen. Geen speciale clubs dus voor vrouwen, want we hebben al drieduizend verenigingen. We geloven in diversiteit.'

Integratie

Roos Brouwer: 'Om te kijken waar meiden een goede plek kunnen krijgen om te voetballen, moet je een aantal kerncijfers kennen: waar zitten de clubs, op welk niveau wordt er gespeeld, hoeveel meiden voetballen er in zo'n gebied. Gelijktijdig hebben we ons licht opgestoken bij andere bonden: de hockeybond, de tennisbond, de Amerikaanse voetbalbond. We hebben bij deze bonden kennis opgehaald over vergelijkbare problematieken: hoe zij het landschap voor meiden en vrouwen ingericht hebben, welk

enigingen heeft evengoed waarde voor meiden.'

Hoe gaat de KNVB de situatie verder beïnvloeden?

Minke Booij: 'Het is de bedoeling dat we de ontwikkeling maken van ge-

meiden zullen met jongens kunnen spelen, maar hoe gaan we om met de anderen? En dat dus vooraf bepalen. Als je in aantal nog wat achterloopt, is maatwerk erg belangrijk. En meiden moeten, wanneer ze echt goed zijn en een club als het ware ontgroeien, weten naar welke club in de buurt ze dan kunnen. Hier willen we clubs pro-actiever in ondersteunen, tegelijkertijd is het duidelijk dat we dat alleen kunnen doen door keuzes te maken. Wij zijn er voor alle clubs, maar kunnen wel differentiëren in ons beleid en onze aanpak; welke clubs helpen we op welke manier? Daarnaast kunnen we clubs stimuleren om als rolmodel andere clubs te inspireren of goede voorbeelden te delen. Het mooiste is wanneer clubs samen optrekken en elkaar versterken.'

Roos Brouwer: 'Zie het zoals het in een bedrijf vaak ook gebeurt. Ontwikkel je iets nieuws, is er eerst een oriëntatiefase (kenmerkt zich door pionieren en onderzoeken), mensen moeten eraan wennen. Daarna komt

'We geloven in diversiteit. Vrouwen voegen veel toe binnen een club'

beleid de bond op dit thema voert en hoe hier vanuit de bond sturing aan gegeven wordt.

Tot slot hebben we een brede groep uit de clubs bij elkaar gebracht (spelsters, trainers, ouders, bestuursleden) en onderzocht welke stappen de KNVB kan nemen om het proces te bevorderen. De bedoeling is dat vrouwenvoetbal geïntegreerd wordt binnen de vereniging, want meiden hebben waarde voor een club, maar de bestaande voetbalstructuur bij ver-

sloten bolwerk naar open netwerk. In zekere zin hebben we al een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Waar we vorig jaar nog vaak discussies aan de achterkant voerden ('O ja, die meiden, goed dat je het zegt ... laten we daar ook nog even over nadenken') is voetbal voor meiden en vrouwen nu integraal onderdeel van het beleid, en discussiëren we erover aan de voorkant. Dat is bij clubs ook belangrijk. Ze hebben technisch beleid, hoe geven we de vrouwen daarin een plaats? De beste

de ontwikkelingsfase (kenmerkt zich door focus), een periode waarin we druk bezig zijn om het te vorm te geven binnen de organisatie. Daarna komt de verankeringsfase (kenmerkt zich door integratie en borgen) waarin het echt onderdeel gaat uitmaken van hetgeen je doet. Daar zitten wij nu bij

Etalage

Minke Booij: 'Een belangrijk punt is nog dat mensen los moeten komen van de vergelijking met mannenvoetbal. Dat gebeurt in geen enkele andere sport. Wie vergelijkt Dafne Schippers nu met Usain Bolt? Als relatieve buitenstaander, want ik ben natuurlijk

alleen ik als getalenteerde speelster, maar ook vriendinnen die veel minder talent hadden, hebben het daar altijd geweldig gehad. Zij zetten zich nu op allerlei manieren in voor de club. Dát zoek ik ook in voetbal, en ik ben ervan overtuigd dat dit ook haalbaar is. Maar we moeten klein beginnen. En dan de succesverhalen in de etalage zetten.'

'We discussiëren nu aan de voorkant over meiden- en vrouwenvoetbal'

het vrouwenvoetbal. Tot slot breekt de fase van normalisatie (kenmerkt zich door optimalisatie en samenwerken) aan, waarin iedereen het heel gewoon vindt dat je dit product voert, in ons geval dus het vrouwenvoetbal, en dat het net als alle andere producten de aandacht krijgt die het nodig heeft. In voetbal betekent dat dezelfde aandacht voor meiden en vrouwen als voor jongens en mannen bij een vereniging.

Concreet betekent dit dat we nu met een aantal clubs die dat open netwerk willen zijn, activiteiten willen opstarten waarmee we ook andere clubs positief kunnen beïnvloeden. Daarbij richten we ons op drie zaken. In eerste instantie de positionering van vrouwenvoetbal in de club. Vervolgens een organisatie die ook afgestemd is op vrouwenvoetbal. En tot slot gaat het om de kwaliteit van voetbal. Het item moet op de agenda staan. Misschien moet er een vrouwelijke bestuurder zijn, of in ieder geval een portefeuillehouder vrouwenvoetbal in dat bestuur. Vrouwenvoetbal moet verankerd zijn in de club, dit zijn twee voorbeelden maar clubs moeten vooral kiezen voor een wijze die bij de club past. Aan de andere kant moeten vrouwen er ook van overtuigd raken dat zij hierin zelf het initiatief kunnen nemen.'

opgegroeid in de hockeywereld, valt mij wel op dat dit stigma erg hardnekkig is bij voetbal. Alleen samen, (ex-) speelsters, rolmodellen, media, etc. kunnen we dit doorbreken. Clubs spelen hierin een cruciale rol en de clubs die hierin een voorbeeldfunctie innemen, verdienen onze aandacht en ondersteuning. We zoeken echt clubs die met ons willen meedoen. En dat zijn er gelukkig heel veel, want bij zeker 2500 van de drieduizend verenigingen geeft men aan vrouwenvoetbal serieus te willen nemen.

In de bijna 35 jaar dat ik lid ben van hockeyclub Den Bosch, heb ik deze vereniging zich zien ontwikkelen van

Stel, het bestuur van een club wil van meiden- en vrouwenvoetbal meer werk maken. Hoe schakelt het de KNVB in?

Roos Brouwer: 'Op dit moment is het als volgt ingericht: als een vereniging ons belt om vrouwenvoetbal een betere plaats te kunnen geven, zullen wij een inschatting maken of het een voetbaltechnische kwestie is (dan komt een TJC) of een bestuurlijke vraag is (dan komt een verenigingsadviseur) of dat het een combinatie is en een gezamenlijk bezoek van die twee beter is. Verder zullen wij kijken of we de club met algemene informatie voldoende kunnen ondersteunen, of is de vereniging al dusdanig ver dat we met deze partij ook in de regio verdere impact kunnen creëren. Om vanuit de KNVB meer impact te kunnen genereren, clubs beter te kunnen ondersteunen en bovenal speelsters een geweldige voetbalervaring te geven,

'Vrouwenvoetbal moet loskomen van mannenvoetbal. Wie vergelijkt Dafne Schippers met Usain Bolt?'

een provinciale, niet erg veelzeggende club naar een enorm bolwerk met 2500 leden en een tribune die ettelijke miljoenen heeft gekost. Dit is mogelijk geworden omdat de omgeving ook ziet: hier gebeurt iets. Dit is een fantastische plek voor talent. Een club die zijn omgeving erbij betreft, een maatschappelijke rol vervult, die weet hoe ze bestaansrecht kunnen hebben. Niet

werken we toe naar een proactief beleid: verenigingen waarin wij veel potentieel zien, zal de KNVB benaderen om beleid uit te zetten in de regio. Dat doen we dus samen, met de nadruk op 'samen'. De vereniging maakt zijn eigen keuzes, de KNVB zal met zijn kennis en kunde kijken wat we kunnen toevoegen.'

